

DE SKANDINAVISKE
CANADIENSAREN
(THE SCANDINAVIAN CANADIAN)

A Swedish Monthly Journal.

ISSUED AT

WINNIPEG MANITOBA.

The first and only Scandinavian paper ever issued in the Dominion of Canada.

Prænumerationspris, postporto inberäknadt, 50 cts.

Läsnummer 5 cts.

Korespondenser och meddelanden, som äro af allmänt intresse, mottagas med tacksamhet.

Agenter för Den Skandinaviska Canadiensaren önskas öfver allt och på alla platser, der våra landsmän finnas.

KONTOR: 713 Main str.,
Winnipeg Man.

P. O. Box 528.

EMANUEL ÖHLEN, REDAKTÖR.

Tidningen tryckes på Isländska tidningens Lögbergs tryckeri i Winnipeg.

Redaktions artiklar.

En sjukhjelpfond, vore just hvad Skandinaverna i Winnipeg behöfde i händelse af behof för sjuka och nödlidande landsmän. Vi hoppas saken må upptagas och utföras af någon eller några af våra landsmän här.

Tiden är nu inne för en mera skarpa missionsverksamhet bland våra landsmän bosatta i provinsen och Nord-Western. I Nya Stockholm hafva Skandinaverna redan sin predikant liksom det Winnipeg, men landsmännen i Skandinavien, Minnesota, Portage la Prairie, och Lake Flaming äro hitills utan. Endast ett eller annan har någon predikant gjort besök vid sistnämnda platser. Önskligt vore om Skandinaverna vid sistnämnda platser kunde förena sig om, tillsvidare, en resepredikant intill de blefvo i tillfälle att själva underhålla sin egen pastor. Moderförsamlingen i Winnipeg vill antagligen låta upptaga denna angelägna sak och, icke låta den passera orörd.

Äfven en annan sak torde vi beröra så som varande af behofvet påkallad, nemligen anordnandet af ett allmänt läsrum för våra landsmän i Winnipeg. Det är oss allom bekant, huru många Skandinaviska arbetare det för närvarande finnes i Winnipeg oberäknadt dem, som endast uppehålla sig här i afvaktan på allmänna arbetenas början. Alla dessa män hafva ingen plats hvarest de kunna samlas vare sig för samtal eller för mera intellektuell sysselsättning. Derför skulle ett allmänt läsrum, der flere Svenska, Norska och Danska tidningar fritt tillhandabölles, kunna fylla ett länge känt behof.

RESEMINNEN.

Fastän resor till Amerika ofta beskrifvits och troligen de flesta af

deens tidnings läsare och läsarinor själva hafva gjort den långa resan till det nya landet, framläggas dock dessa rader inför en, som jag får hoppas, ej för strängt kritisk publik. Vid nedskrifvandet här af har den tanken föresväfvat mig, att mången skulle kunna upplifva gamla minnen liksom att en och annan vink kunde gifvas åt möjligen blifvande resenärer.

Min resa tog sin början i Trondhjem, hvarifrån jag på jernväg afreste till Christiania för att der taga ombord på Wilsons ångaren „Angelo“. Resan mellan de två nämnde städerna föreföll mig ofantligt sen och tråkig. Längtan att få göra bekantskap med Herrar Wilsons befordring af emigranter var liflig. Jag kom visserligen tids nog, men ännu denna stund önskar jag att det funnits möjlighet att slippa göra bekantskapen.

Det skulle blifva för vidlyftigt att närmare redogöra för den i högsta grad underhaltiga behandlingen af de emigranterna. Det torde vara nog att påpeka att båda könen inlogeras om hvarandra i ett smutsigt lastrum, som ej rengöres eller luftas — enda gång under resan. „Konduktören“ syntes mera vara att handskas med djur, om man får döma af det sätt på hvilket han bemötte folket. Om kosten vill jag endast säga att den var under all kritik och tillredningen som jag roade mig att beskåda var i samma stil. Jag påminner mig att en gång tappade kocken köttet på det smutsiga köksgolvet. Nu tror väl hvarje ordentligt anlagd person att det sköljdes i vatten innan det lades i grytan tillika med de öfriga ingredienserna till „soppa“. Åh nej! Födans beskaffenhet var tvifvelsutan orsaken till att flere blefvo sjuka oaktadt Nordsjön låg nästan som en spegel. Man kan sålunda säga om Wilsons båtar det samma som fördomsades om småländska gästgifvaregårdarne: man åter utmärkt godt, om man har bra matsäck. Vid måltidernas intagande funnos dessutom två mindre goda ställningar att välja: stående eller liggande. Sittplatser funnos ej och en pall eller fältstol om de vilja sitta.

Men äfven den resan hade ett slut och i Hull voro alla glada att komma på „terra firma“. Väl komne i land och efter genomgången tullvisitation utdelades som vanligt passagerarne åt de olika liniernas agenter, som möta vid dockan. Allanlinien, åt hvilkens omsorg jag anförtrott mig, representerades af en bygglig och tillmötesgående man, som öfverlemnade mig och de öfriga passagerarne å samma linie åt en liflig och pretsam gammal man. Denne förde oss till vår frukost och sedan till jernvägens väntrum, der en hel del, omkring 600, skulle hafva sina jernvägsbiljetter. Der var ett skrik och ett väsen som var mer än obyggligt, biljetterna fingos och alla nistufvades i extratog som skulle föra alla till Liverpool. I Hull mötte jag Herr Emanuel Öhlen, som sedan under resan var skandinaverna behjelpelig på mångahanda sätt.

Det var ett särskildt nöje att en gång få „åka fort“ på jernväg.

Tåget använde 4½ timme för resan mellan Hull och Liverpool. För öfrigt var denna del af resan den intressantaste. Tåg mötte och körde förbi oss så fort att man ej såg mer än skymten af dem; de många hvarandra korsande jernvägs-linierna, kanalerna, städerna med sina väldiga massor af stora fabriksbyggnader, det rörliga lif som öfverallt visade sig, allt bidrog att hålla intresset vid full spänning hela vägen. Anmärkningsvärda voro de många och långa tunfarne.

I Liverpool togos vi om händer af Allanliniens hotellvärdar, hvilka på bästa sätt sörgde för oss de trene dagar som tillbragtes i Liverpool.

Den stora staden erbjuder helt naturligt en hel del att taga i betraktande. Men för att kunna taga allt i skärskådande måste man hafva god tid och godt om penningar och emedan emigranten i allmänhet ej har nogendera delen vill jag råda till att göra som jag nemligen bese det stora museet med agrarierna och tafvelgalleriet samt den underjordiska Mersey jernvägen. Den senare ligger midt emot Allanliniens kontor. Anmärkningsvärdt är att man i Liverpool på de bästa gatorna och mellan de rikes af lyx strålände tillerter möter halfuakna smutsiga barn som ideligen skrika „matches“. Sådant är man ej van vid i Sverige och förvånas därför; engelsmännen tyckas ej fästa sig dervid. Emellertid lemna vi Liverpool och skynda ned till de nya dockorna för att gå ombord på „Circasian“. Denna är visserligen ej af Allanliniens nyaste båtar men visade sig dock vara ändamålsenligt inredt.

Som en följd af engelska regeringens noggranna uppsyn öfver kompanierna, måste naturligtvis emigranternas behandling öfver oceanen vara vida bättre än Wilsons. Å „Circasian“ öfverträffade den till och med förväntningarne. Jag vill ej säga att utrymmet var så stort som önskas kunde men så var i dess ställe behandlingen ombord så mycket bättre. Särskilda rum för män och kvinnor funnos och de senare voro särdeles snygga. Männen sofva till största delen i bäggkojer. Maten var af särdeles god beskaffenhet och serverades i riklig mängd. Bord och bänkar funnos Skandinavernas belåtenhet gaf sig och uttryck i en adress och en penninggeofva till tolken ombord Herr Alfred Fardeilin. Det störjedes sålunda väl för folket i lekamtligt häuseende; det anliga lifvet tillgodo sågs äfvenledes i det Herr Öhlen flere gånger hade bönestunder i emigranternas rum. Lägges härtill att resan fullbordades under det härligaste väder med hög värme grad och liten bläst med deraf följande liten sjögång — en dag undantagen — har man lätt att förstå att det var en sann lustresa. Far-tyget gjorde i medeltal 300 mil och färden öfver oceanen till Halifax kräfde nio dagar. Skandinavernes uppförande under resan var alltigenom godt då derimot de engelska emigranterne voro mer eller mindre onyktra och bäggstyriga. I arbeten af Halifax uppstod tjocka som för en tid dolde Amerika för våra blickar. Omsider lyfte de och våra blickar follo på det efterlängtrade Canada.

„Hvad mände detta landet med föra?“ tänkte nog flere än jag.

Efter tullbehandlingen och sedan sakerna „checkats“, tog jernvägen oss åter om händer. Nya trakter, nya seder! Jag såg förgäfvat efter stationsinspektörerne, såg med undran huru folk sans facon hoppade af och på sedan tåget var igång. Men som allt gick lyckligt ändock faste jag mig ej vidare vid det. Vi anlände till Quebec, fraktades öfver med ångfärja så på nytt på tåget till Montreal, Canadas största stad. Ännu hade vi 3 dygn, dag och natt att resa.

Tack vare Canada Pacific jernvägens specielle kolonist sofvagnar dit enhvar medförde sina sängkläder gingo dessa dagar bättre än tänkt var.

Efter 3 veckors resa hamnade jag i Winnipeg, min resas mål.

T. E. F.

John Ericsson.

Den 8de spredd genom telegrammer i hela den civiliserade världen den menkligt att dömma visserligen icke för tidiga men dock nu övintade underrättelsen, att en af vårt lands störste söner Kapten John Ericsson, efter endast 8 dagars sjukdom aflidit.

Son af bruksegaren Olof Ericsson föddes han å Långbanhyttan i Wernland den 31 Juli 1803. Redan som barn visade John Ericsson högst ovanliga anlag för maskinvetenskapen, och vid endast 13 års ålder tillhörde han en Ingeniörskår, anställd vid byggnadet af Göta Kanal. År 1826 besökte han första gången England för att der introducera en ny konstruktion å lokomotiv. Till Amerika kom han 1839, der han allt sedan varit bosatt. Här har hans mångsidiga snille, paradt med en ovanlig produktionsförmåga, skapat den ena uppfinningen efter den andra på mekanikens nästan alla områden, och som de mest anmärkningsvärda må utnånas hans Monitor, Destroyer och Solmotor.

En högtidlig begrafning egde rum den 11de i Trinity Kyrkan i New York, der hans lik kommer att förvaras tills det afföres till Sverige.

Hvarjehanda.

Den skandinaviska Ungdomsföreningen i Winnipeg, som har sin lokal 54 King Str. håller derstädes hvarannan Onsdag afton kl. 8. em. sammankomst. I den rymliga lokalen som är rikt upplyst och godt uppvärmd finnas skandinaviska tidningar samt böcker för utlåning till föreningens aktiva medlemmar.

Alla skandinaver äro välkomna vid ofvannämde möten och till dem som i ett eller annat afseende såsom med tal, deklamation eller sång etc. vilja uppmuntra dessa samkväm, stannar föreningens styrelse i tacksamhet Önskligt vore, om den, som ännar föredraga något, derom underrättade Ordföranden vid nästföregående möte.

Tiden är inne att skicka hem efter släktingar och vänner! De, som ännu göra detta, kunna med

fullt förtroende hänvända sig till herr G. H. Campbell, som hvarje vecka sänder en mängd biljetter till de Skandinaviska länderna; och dröj ej dermed förlänge. — Genom sitt postmoneyordersystem sänder herr Campbell likaledes penningar till alla platser inom hela Skandinavien.

Från Sverige korresponderande personer tillrådas att alltid frankera sina bref, de kunna då säkrare förlita sig på deras rätta framkomst.

Under år 1888 emigrerade från Sverige 45,186 personer, hvar af 38,532 af svensk härkomst och 6654 af utländsk.

Helsövännen för Mars är utkommen med följande innehåll: Bereder människan sig sin egen lycka? — Orsaker till kattarr — Olycksfall — Bakterier i magen — Att härda sin kropp — Diarre — Bena res (med illustration) — Elddyrkari i Bombay (med illustration) — Upproret i staden Homo — Mödrars ansvarighet — Falsk blygsel — Tobak — Bad för små barn — Om att andas genom munnen — Friskt vatten från hafsbottnen — Salta berg. Prenumeration, 80 cts. per år. Adressera: Helsövännen, 26 College Place, Chicago, Ill.

LANDTLIG „KJLERLIGHED“.

En 60-årig enka efter en arrendator vid Böringe har råkat få en dräng, som redan från första stunden kommit „i vantarne“ hos gummman. Till en början ville hon prompt ha honom till svärsön, och han, villig i allt, hade redan varit det, om ej dottern förklarar sig ej på vilkor vilja acceptera förslaget. Och då gummans maktspråk dervidlag ej gjorde åsytad verkan, har hon nu tagit det dristiga beslutet att själf lyckliggöra den 20-åriga protegén.

„Ungdomen rasar“. Lysning afkunnades nyligen i Söderköpings kyrka mellan f. borgmästaren J. A. W. Busch och Pauline Beckman. Den blifvande brudgummen är 77 och bruden — 19 år.

ETT BARNS BÖN.

En usel drinkare raglade sent en afton till sitt hem. I detta vilda tillstånd slog han sin unga, fromma hustru. Den arma kvinnan grät och snyftade högt, så att deras lilla barn, en fyra-åring, vaknade vid allt detta oljud. Hon satte sig genast upp i sängen och sade: „Pappa, kära pappa, slå icke min stackars mamma!“ Vid fadrens ryttande: „Tig!“ lade sig den lilla ned; med efter en stund satte hon sig åter upp i bädden, knäppte ihop sina små händer och bad: „Käre Gud, välsigna pappa och mamma. Käre Gud, gör pappa till en god pappa. Amen.“ Derpå lade hon sig ned helt stilla.

Och barnets bön blef hörd. Ifrån den dagen gick fadren aldrig mer på krogen. Han omtalade sedan, att han känt sig såsom förkrossad vid denna på en gång så milde och så genomträngande förebräelse af ett fyraårigt barn.